

PRÆFATIO

mentaria intelligas. Alchymistarum autem duo hic sunt genera, quorum alii Elixir, hoc est, materiam quæerunt, quæ æs & metallum tingit, alii metallorum quantitatum multiplicationem, quo ea commodè misceant. Scopus tamen ferè esse solet, adulteritiam eudere monctam, quare horum maximam partem Fessæ manu truncatam reperias.

Cæterum cum aliorum metallorum usus in vita humana longè maximus, tum verò auri & argenti hic præcipuus est, quod pecunia ex illis confecta & mensura est rerum, & commodum permutationis instrumentum. Quemadmodum enim indigentia rei alicujus naturâ pretium ejus insinuat, cum, quo major rei usus est, cujus quis inopiâ laborat, eò majori in pretio illam habeat, ita aurum & argentum ex hominum constituto res metiuntur. Atque olim quidem ante inventum nummum, cum simplex permutatio adhuc obtineret, in rebus rectè permutandis & mensura sive æstimatio spectabatur, & earum deinceps justa comparatio sive adæqvatio, ne si alter plus haberet, alter minus, in justitiam committeretur. Digna æstimatio ut fieri possit, ab utroque permutantium tum ad utilitatem rerum, earum penuriam, artis præstantiam, tum copiam & inopiam, raritatem, temporis conditionem, & alia, est attendendum. Quibus omnibus in utraque rerum commutandarum investigatis, & probè pensatis earum comparatio sive exæqvatio fiebat. Cum verò multum sæpe temporis & operæ illi, qui realiqua diu carere non poterat in rebus justa æstimatione pensandis & inter se conferendis, consumendum esset, magno commerciorum compendio factum est, ut certo auri & argenti ponderi certum valorem & pretium constituerent, ad quod res, qua quis indigebat, statim exigeretur, & tot nummis redimeretur, quot communiter homines eam æstimarent. Atque hac ratione nummus factus est mensura rerum, & quidem ex constituto. Præterea sæpe evenit, ut res, qua quis commodè ob usum necessarium carere non poterat, nulla earum, quam possidebat, beneficio permutationis comparari posset, quòd alter iis rebus, quas ille pro re alia offerebat, non